శ్రీపరబ్రహ్మణేనమః.

సాలంకాయనమహర్షిచేత

పురాణోక్తసన్ధ్యావన్దనము.

ఇది.

పండితులచే పరిశోధింపబడి

శ్రీఆర్యానంద ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

మచిలీపట్టణము.

కిమ్మతు- 0—1—6

1918.

పురాణోక్తసంధ్యావందనము

శ్లో॥ అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపి వా। యస్స్మరేత్పుండరీకాక్షం సబాహ్యాభ్యంతరశ్శుచిః॥

ఇతిజలేన శిరసి మార్జనంకృత్వా॥ ఆచమ్య॥ అచ్యుతాయనమః- అనంతాయనమః- గోవిందాయనమః- అచ్యుతానంతగోవిందాయనమః॥ ఇతిపఠిత్వా॥ కేశవాయనమః - నారాయణాయనమః- మాధవాయనమః- గోవిందాయనమ- విష్ణవేనమః- మధుసూదనాయనమః -త్రివిక్రమాయనమః - వామనాయనమః శ్రీధరాయనమః - హృషీకేశాయనమః -పద్మనాభాయనమః- దామోదరాయనమః- సంకర్షణాయనమః- వాసుదేవాయనమః - ప్రద్యుమ్నాయనమః- అనిరుద్ధాయనమః పురుషోత్తమాయనమః - అధోక్షజాయనమః - నారసింహాయనమః - అచ్యుతాయనమః- జనార్దనాయనమః -ఉపేంద్రాయనమః - హరయేనమః - శ్రీకృష్ణాయనమః॥

శ్లో॥ భూతగ్రహ పిశాచాని విఘ్నకర్తృ సహస్రాణామ్।సకృన్మంత్రంసముచ్చార్యాపసంపరికిల్పచేష్॥

భూమ్యాదేయూర్ధ్వలోకస్య ఉపరిస్థాది వాకరః। దశప్రణవసంయుక్తంత్రిరావృత్యా పునఃపునఃఅంగుళ్యా నాసికాగ్రంసంపీడ్యం పాపనాశనః। ప్రాణాయామమిదంప్రోక్తం మృషిభిఃపరికల్పితమ్॥ శుభేశోభనే ముహూర్తే శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణః-ద్వితీయపరార్థే- శ్వేతవరాహకల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే-భరతవర్షే- భరతఖండే- మేరోః దక్షిణదిగ్భాగే- శ్రీశైలస్య-ఈశాన్యప్రదేశే (ఆగ్నేయప్రదేశే) కృష్ణాగోదావర్యోర్మధ్యదేశే (కృష్ణాకావేర్యోర్మధ్యదేశే)...గృహే- సమస్తదేవతాబ్రాహ్మణసన్నిధౌ। అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన ...సంవత్సరే...అయనే...ఋతౌ... మాసే...పక్షే...తిథౌ వాసరే॥ శుభనక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణ ఏవం గుణ విశేషణవిశిష్టాయాంశుభతిథౌ। శ్రీమాన్ ... గోత్రః... నామధేయః-శ్రీమతః...గోత్రస్య ...నామధేయస్య మమోపాత్తదురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర...ప్రీత్యర్థం(ప్రాతఃకాలేప్రాతస్సంధ్యావందనసమారంభిష్యే) (2)మధ్యాహ్నే-మాధ్యాహ్నికసంధ్యా + వందన మాచరిష్యే॥

(3) సాయాహ్నే సాయంసంధ్యావందనమాచరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య॥

శ్లో॥ గోవిందేతి సదాస్నానం । గోవిందేతి సదాజపం । గోవిందేతిసదాధ్యానం ।సదాగోవిందకీర్తనమ్॥ సర్వతీర్థసముద్భూతాః పావనాః పాపహారిణఃఆపశ్శరీరసంశుద్ధిం కుర్వంతుమమసర్వదా ॥ ఇతిశిరసిమార్జయేత్ ॥ (హస్తేజలంగృహీత్వా)మన్యుసంభూతపాపేభ్యోమన్యురాత్రిదివాకిరః-రక్షంతాంమన్యుసంభూతపాపం రాత్రివ్యపోహతు॥ మయాహ్యామృతయోనౌస్మిన్ సూర్యేజ్యోతిషిజుహోమిస్వాహా॥ ఈమంత్రముచేత ప్రాతఃకాలమునందుఉదకమునులోపలికిపుచ్చుకునేది॥

మాధ్యాహ్నికమంత్రము.

జలంపునాతుజగతీం జగతీతు పునాతుమామ్।
అభోజ్యోచ్ఛిష్టదుర్వృత్తిదురితంనాశయేన్మమ॥

ఈ మంత్రముచేతి మాధ్యాహ్నిక మందు ఉదకమును లోపలికిపుచ్చుకునేది ॥

సాయంకాల మంత్రము.

శ్లో॥ కాలవేది జ్యోతిరూపంకామక్రోధాది పాపహృత్ । అహఃకాలకృతం పాపంసత్యేజ్యోతిషిజుహోమి స్వాహా ॥ ఈమంత్రముచేత ఉదకమును లోపలికిపు

చ్చరుస్నేది

ఆచమ్య...అచ్యుతా...నమః॥ కేశవ...శ్రీకృష్ణా
యనమః॥

మార్జనమ్.

ఆపస్సంకరాస్సంతు యథాపాపంనవిద్యతే। మా
యిప్రతిష్ఠితంసర్వాపనోమాత్రః ప్రముచ్యతామ్॥
శ్లో॥ గంగేచయమునేచైవ గోదావరిసరస్వతి। న
ర్మదేసింధుకావేర్యా జలేస్మిన్ సన్నిధింకురు॥ గంగాపు
ణ్యతుంగభద్రాచకృష్ణవేణీ చ గౌతమీ। భాగీరథీ చ మ
హానద్యఃపంచగంగాఃప్రకీర్తితాః॥ 2॥ సర్వేతీర్థాస్సము
ద్భూతాః పావనాః పాపహారిణః ఆపశ్శక్తింసంశుద్ధిం
కుర్వంతు మమసర్వదా॥ 3॥ క్షీరోదధిసముద్భూతా
మధ్యమానేమహోదధౌ విష్ణోశ్చైవ ప్రియాంనిత్యాం
తాంశ్రియంభోబ్ధినాతుసః॥ సరితస్సాగరాశ్శైలాస్తీ
ర్థానిజలదానదాః। ఏతేత్వామభిషించంతు సర్వకా
మార్థసిద్ధయే॥ మార్జనంకుర్యాత్॥ (హస్తేనజలమా
దాయ నిశ్శ్వస్యవామంనాసికే వినిక్షిపేత్) మమపాపం
వ్యపోహతు॥ ఈవాక్యము చేత ఉదకమును ముచ్చా
చివిడిచి పెట్టేది॥

అర్ఘ్యప్రదానమ్.

(౧)ఆచమ్య ...ప్రీత్యర్థం ...సూర్యోదయ సం
ధ్యాంగ మర్ఘ్యత్రయప్రదానమాచరిష్యే ॥

శ్లో॥ ప్రాతర్మధ్యాహ్న సంధ్యాసు త్రిమూర్త్యా
మ్నాయమాతృకే। చతుర్వింశద్వర్ణరూపీగాయత్రి
భాస్వతే నమః ॥ ఇత్యంజలిత్రయంవిసృజేత్ ॥ కాలా
తిక్రమణప్రాయశ్చిత్తం॥ ఆచమ్య...ప్రీత్యర్థంకాలా
తిక్రమణదోషపరిహారార్థం చతుర్థార్ఘ్యప్రదాన
మాచరిష్యే ॥ గచ్ఛదేవియథాశీఘ్రం రాక్షసానాం
వధాయచ ప్రవేశయిత్వా హృదయంమమ తేజో
వర్ధయ ॥ ఇతిజలంవిసృజేత్ ॥

(౨)మధ్యాహ్నే-ఆచమ్య ... ప్రీత్యర్థం మధ్యా
హ్నకాలంగమర్ఘ్యప్రదానమాచరిష్యే ॥ బ్రహ్మాండే
తీర్థమాయాంతిం కపాలకి వందితే। మాధ్యాహ్నికం
తుకలుషం ఇదమర్ఘ్యంవ్యపోహతు ॥ ౧॥ ప్రాతర్మ
ధ్యాహ్నసంధ్యాసు త్రిమూర్త్యామ్నాయమాతృకే
చతుర్వింశద్వర్ణరూపీగాయత్రీభాస్వతేనమః ॥ ౨కా
లాతిక్రమణేపూర్వవత్ ॥

(౩) (సాయంకాలే) ఆచమ్య...ర్థంసాయంకాలే
అర్ఘ్యప్రదానమాచరిష్యే ॥ ఇతిసంకల్ప్య॥ ప్రాతర్మ
ధ్యాహ్నసంధ్యాసుత్రిమూర్త్యామ్నాయమాతృకే

చతుర్వింశద్వర్ణరూపీ గాయత్రీభాస్వతేనమః ॥ ఏవం త్రిః ॥ గచ్ఛ దేవియథాశ్రీఘ్రం రాక్షసానాంవధాయ చ । ప్రవేశయిత్వాహ్వాదయం మమ తేజోభివృద్ధయ॥

తతఃఆయాంభాసు కేవబ్రహ్మ ॥ అని చేతులలో నీళ్లు పోసుకునిచుట్టూ తిప్పవలెను-

ఆచమ్య... కేశవా... శ్రీకృష్ణాయనమః ॥

శ్లో॥ ఏకాక్షరం పరబ్రహ్మ దేవతాగ్నిర్మహాయశాః । దేవతాగోత్రముఖం పద్మాః శిరోబ్రహ్మశివశ్శిఖా ॥ విష్ణుహృద్రుద్రః రాయోస్మిష్టిత్వంచదశ శ్లోకే ॥

ఆచమ్య...ఏవంగుణ... ప్రీత్యర్థంమమసమస్తపాపక్షయార్థం॥

1 ప్రాతఃసంధ్యాంగ

2 మాధ్యాహ్నికసంధ్యాంగ

3 సాయం సంధ్యాంగ మమ సమస్త పాపక్షయార్థం శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థం యథాశక్తిగాయత్రీ జపమాచరిష్యే॥ అంగన్యాస కరన్యాసములు.

ప్రాతర్మధ్యాహ్నసంధ్యాసు- అంగుష్ఠాభ్యాంనమః - త్రిమూర్త్యాత్మాయమాత్మకే- తర్జనీభ్యాంనమః-గాయత్రీఅనామికాభ్యాంనమః - భాస్వతేకనిష్ఠికాభ్యాంనమః-నమః-కరతలకర పృష్ఠాభ్యాంనమః-

ప్రాతస్సంధ్యాహ్నసంధ్యాసు। హృదయాయనమః- త్రిమూర్త్యాత్మాయమాత్మకే శిరసేనమః- చతుర్వింశద్వర్ణరూపిణీ శిఖాయైనమః- గాయత్రీ కవచాయనమః భాస్వతే- నేత్రత్రయాయనమః। నమః - అస్త్రాయనమః- భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥ ధ్యానం ॥ పంచవక్త్రాం దశభుజాం। షట్కుక్షిం వేదమాతరం। త్రిమూర్తిజననీం మాతాం గాయత్రీం త్రిపదాం భజే॥ తద్ధ్యాత్వా॥ యోదేవస్సవితాస్మాకం। ధియోధర్మాదిగోచరాః। ప్రేరయేత్తస్య యద్భర్గస్తద్వరేణ్యముపాస్మహే॥

జపః॥ ప్రాతస్సంధ్యాహ్న సంధ్యాసు త్రిమూర్త్యాత్మ్యాయమాత్మకే। చతుర్వింశద్వర్ణరూపీ గాయత్రీ భాస్వతే నమః॥ ఈమంత్రము చేత వారివారికి తోచిన మాత్రం జపం చేది॥

మాహుర్వ్యాప్తిదిగ్వ్యోమాకాయనమః॥.

తర్వాత ఉపస్థానము నిలువబడి చెప్పవలయును.
ప్రాతఃకాలంబున మిత్రత్వా మాంవిశ్వాత్మక మిత్రత్వం ధాంపయోస్మి-ధ్యాంసూర్య దేవతా మిత్ర మిత్రరూపం నమోస్తుతే॥

యేదేవాః పూర్వేవసంతి తద్దేవేభ్యోనమోనమః- యేదేవాః దక్షిణేవసంతి తద్దేవేభ్యోనమోనమః

మధ్యాహ్నిక సూర్యోపస్థానమ్.

ఆపత్యగుణాత్మాయస్మై ఓషధిగర్భో జగచ్చ
...గన్నాథ రవయే బ్రహ్మణే నమః॥

సాయాహ్నిక వరుణోపస్థానమ్.

సాయంకాలమున పశ్చిమాభిముఖముగా ...
స్థవలయును॥ వరుణాద్యం జ... జీవినాంస
దా। తస్మై వరుణ చిదూపస్థామ్నే భ్యో నమో
స్తుతే॥

యే దేవాః పృథివీషదస్తేభ్యో నమో ...
... నమః, ...
... పూర్వస... తేభ్యో నమోనమః। ...
దే...ః దక్షి... తేభ్యో నమోనమః, ...
... తేభ్యో నమోనమః యేదేవాః
... తేభ్యో నమోనమః- యేదేవాః ...
వాంతి లేవసంతితస్తే ...భ్యో నమోనమః- గంగాయము
న యోర్మధ్యే వసంతి మునిస ...మః- తేభ్యో నమో
ఋషిభ్యశ్చ మునిభ్యశ్చ నమోనమః॥ ఋషిభ్యో నమః
మునిభ్యో నమః- గురుభ్యో నమః- మాతృభ్యో నమః- పి
తృభ్యో నమః- ఆచార్యేభ్యో నమః- ఇంద్రాయ నమః
అగ్నయే నమః। యమాయ నమః ... ఋత ...

వరుణాయ నమః। వాయవే నమః। కుబేరాయ నమః। ఈశానాయ నమః। ఆకాశో వాయురగ్నిశ్చ సలిలం పృథ్వీ తథా। ఏభ్యో దిశాభ్యో వేదేభ్యో వృక్షేభ్యశ్చ బ్రహ్మణే నమః। చతుస్సముద్రపర్యంతం యదివ్యాప్య వైశ్వకులం శుభం భవతు-ఋషిప్రయుక్త ప్రవరాన్విత-గోత్రః నామధేయః అహం భో అభివాదయే।

ఆచమ్య॥ కేశవాయ నమః-శ్రీకృష్ణాయ నమః.

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్। కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై శ్రీమన్నారాయణాయేతి సమర్పయామి। సర్వం శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు॥ అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధినివారణం। సర్వపాపక్షయకరం విష్ణుపాదోదకం శుభం॥ ఈమంత్రముచేత తీర్థమును దోసిలికి పుచ్చుకుండి॥ విష్ణుశక్తిసముత్పన్నే శంఖవర్ణమహీతలే। అనేకరత్నసంపన్నే భూమిదేవీ నమోస్తుతే ఈమంత్రముచేత ఉదకమును భూమియందు ప్రోక్షించి ముఖమునకొలకి మరి అద్దుకొనది॥

ఇతి నారాయణ మునిప్రోక్తమగు
పురాణ సంధ్యావందనము
సమాప్తమ్.

10912